21 OCAK 1976
YIL: 2 — SAYI: 43
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket nekadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişmelidir.»

DÜNYADA DETANT – ÜLKEDE SOSYALİZM

İSPANYA'DA DEMOKRASİ KAVGASI

İspanyada grevler ve gösteriler yayılıyor.

Son haftalarda İspanya'da grevler ve gösteriler sıklaştı. 6 Ocakta Madrit metrosunda (yeraltı yolunda) 3800 işçi greve başladı. Günde iki milyon kişinin geçtiği metro'daki bu grev hayatı etkiledi.

Metro işçilerinin grevi geniş çapta destek gördü. İTT, STANDART, KRAYSLER gibi yabancı şirketlerde çalışan 2 bin işçi destek grevi yaptı. Ayrıca Getafe sanayi bölgesinde 12 binden fazla işçi de destek grevine gitti.

Metro grevinin üçüncü gününde, 8 Ocakta, hükümet grevi kırmaya çalıştı. Hükümet metroya asker gönderdi. Ve askerler metronun ana hatlarını ulaşıma açmaya uğraştılar. Grevin beşinci gününde, 10 Ocakta, metroyu işleten şirket işçilerin isteklerini kabul etti. İşçilerin aylıklarına 625 lira zam yapıldı. Ayrıca grevcilere hiç bir ceza verilmeyeceği karar altına alındı.

Bu arada grevler ülke çapında yayıldı. 6500 inşaat işçisi ücret zammı ve sosyal hak isteyerek greve başladılar. Palma kentinde de tarım işçileri ücret zammı isteğiyle greve başladılar. Grevleri durdurmak için polis harekete geçti. Gizli ve açık olarak çalışan işçi sendikalarından 19 yöneticiyi tutukladı.

En büyük grev 14 Ocakta başladı. Yüzbinden fazla posta işçisi İspanya çapında greve gittiler. Hükümet hemen greve müdahale etti. Kadın, erkek bütün posta işçilerini askere aldığını ilan etti. Böylece işçileri çalışmaya zorladı.

Bunların yanında toplumun çeşitli kesimlerinde de direnişler görüldü. Viktorva kentinde 5 bin kişi siyasal af isteyerek gösteri yaptılar. Üniversite öğrencileri de işçileri desteklemek için gösteriler yaptılar. Polis öğrencileri göz yaşı bombası ve copla bastırdı.. 23 kadın kuruluşu ise kadın haklarının genişlemesi isteğiyle hükümete karşı toplu gösteri yaptılar.

İspanya hükümeti gösterme-lik bir demokrasi istiyor. İşçi sınıfı ise daha geniş ekonomik ve politik haklar istiyor.

İspanya sermaye sınıfı olaylar karşısında şaşırdı. Hükümetin başında eski bir faşist olan Navarro var. Ancak hükümet eskisi kadar açık zor ve şiddete başvurmuyor. Çünkü **sermaye sınıfı** faşist yönetimden sermaye demokrasisine geçmek istiyor. Ama bu demokrasinin sınırlarını da kendisi çizmek ve dar tutmak istiyorlar. Bu nedenle de işçi olaylarını yatıştırmaya çalışıyorlar.

İspanya işçi sınıfı henüz siyasal iktidara aday olacak güçte değil. En başta, uzun yıllar düşük tutulmuş olan ücretlerini artırmak istiyorlar. Bununla birlikte demokratik haklarını da geliştirmek için çalışıyorlar.

Önümüzdeki günlerde İspanya'da emek - sermaye kavgası hızlanacak, işçiler çalışma ve yaşama şartlarını düzeltme yolunda önemli adımlar atacaklardır.

ECEVİT SENDİKACILARI CHP'YE ÇAĞIRIYOR

ECEVİT - İşçi sendikalarına çağrı yaptı.

TUNÇ - Ecevit'le uzun bir görüşme yaptı.

9 Ocak 1976 tarihinde Ankara'da «Üçüncü Demokratik Sol Düşünce Forumu» yapıldı. Forumda CHP'nin fikir ve düşünce yapısı tartışıldı. Bu arada CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit de önemli bir konuşma yaptı. Ecevit işçi sınıfı hareketi üzerine görüşlerini açıkladı.

CHP'NİN DEĞİŞİMİ

CHP 1965 lerden beri değişim içindedir. Önceleri DP (Demokrat Parti) ve sonra da AP (Adalet Partisi) karşısında uğradığı sürekli seçim yenilgilerinden sonra CHP yeni arayışlar içine girmiştir. Son 10 yıldır CHP seçmen kitleleri ile daha fazla bağlar kurma çabası içindedir. CHP bir yandan seçmenlere uzak ve soğuk düşen eski tutumundan vazgeçerken, bir yandan da 1960 sonrasında hızlanan sola açılmayı önleyici çabalara girmiştir. Başlangıçta **«ortanın solu»** diyerek işe başlayan CHP bugün kendisi **«demokratik sol»** olarak tanınmaktadır. Son Kuzey Avrupa gezisinde Ecevit, CHP'nin **«sosyalist enternasyonal»**a katılmaya niyetli olduğunu belli etmiştir. Önümüzdeki günlerde CHP'nin kendini **«sosyalist»** olarak ilan etmesi yakındır.

Kısaca son 10 yılda CHP gerçekten önemli değişimlere uğramıştır. CHP içinde büyük sarsıntılar görülmüş, yeni yapıya ayak uyduramayanlar tasfiye edilmiştir. CHP eski görüntüsünden ayrıldıkça kitlelere daha çok yakışmıştır. Bunlara rağmen CHP'nin değişimi önceden düşünüldüğü gibi değil, olayların içinde sürüklenerek gerçekleşmiştir. Bunun en canlı örneği, CHP'nin işçi sınıfı karşısındaki tavrıdır.

CHP daha son seçimlere kadar **«kalkınma köylüden başlayacak»** derken bugün Ecevit'in ağzından **«işçi hareketiyle bütünleşmek zorundayız»** diyecek noktaya sürüklenmiştir.

ECEVİT'İN ÇAĞRISI

Ecevit, son konuşmasında, işçi sendikalarını CHP içinde birleşmeye çağırdı. Ecevit'in konuşmasında doğrular kadar yanlışlar da vardı. Daha doğrusu Ecevit bazı doğruları kendi amaçları yönünde kullanma çabası içindeydi.

Ecevit'in de dediği gibi, işçi sınıfının ekonomik ve politik mücadelesi birlikte yürümeliydi. Ve işçiler siyasetin dışında kalmamalı idi. Tariş ve Seydişehir fabrikalarında olduğu gibi, artık namluların işçilere çevrilmeye başlandığı da doğru idi.

Ancak Ecevit'in konuşmasının özü şu noktada toplanmıştı: **«İşçiler CHP de birleşmelidir...»** İşte Ecevit'in en fazla dikkat edilmesi ve şiddetle karşı çıkılması gereken yanı da burasıydı.

Bugün Türkiye'de siyasi iktidarı ele geçirmek ile sermayenin iki büyük partisi CHP ve AP kıyasıya bir kavga vermektidir. Ve bu kavgada CHP umudunu işçi sınıfına bağlamıştır. Toplumun en ilerici ve en yaratıcı sınıfı olan işçi sınıfına ağırlık vermekle CHP kendi açısından yerinde bir iş yapmaktadır.

ÇAĞRININ HEDEFİ

Ecevit'in çağrısı daha çok TÜRK-İŞ'e yöneliktir. Şimdilik CHP ile DİSK arasında belirli bir «uzlaşma» vardır. DİSK yöneticilerinin bir kısmı aslen CHP'li olduğu için, bir kısmı da bu dönemde CHP'yi desteklemekten yana olduğu için, DİSK'ten CHP'nin hiç bir şikâyeti yoktur. TÜRK-İŞ ise CHP'ye karşı çok daha kaçak davranmaktadır. TÜRK-İŞ içinde çeşitli siyasi eğilimler vardır: CHP, AP, MSP ve MHP... Genel Başkan Halil Tunç'un tutumu bugüne kadar bir o yana, bir bu yana yalpalamak olmuştur. Artık Ecevit TÜRK-İŞ'in bu tutumunu çözmeye kararlıdır.

Ecevit ve Tunç, 15 Ocakta, 3,5 saat bu konuda görüştüler. Görüşmeden sonra her ikisi de temel konularda ortak düşünceler taşıdıklarını belirttiler. Ancak işin kokusu yakında daha iyi ortaya çıkacaktır. Ecevit'in çağrısı TÜRK-İŞ'i hayli sarsacağa benzemektedir.

İşçi sınıfına inanalar olayları dikkatle izlemeli ve CHP'nin işçileri kendi peşine takma çabalarını bozmaya çalışmalıdır.

ANGOLA'DA İÇ SAVAŞ BİTİYOR

Doktor AGOSTİNO NETO : MPLA lideri Angola halkının tek ve gerçek temsilcisi MPLA, siyasal ve ekonomik bağımsızlık hareketini yürütüyor.

HOLDEN ROBERTO : FNLA lideri (Amerikan CIA teşkilatı adına çalışanbir ajan) FNLA, Angola'nın kurtuluş hareketini saptırmaya uğraşıyor.

Angola, dünya siyasetindeki önemli yerini korumaya devam ediyor. Her gün basında Angola hakkında haberler ve resimler çıkıyor.

Halen Angola'da en güçlü durumda olan MPLA (ANGOLA HALK KURTULUŞ HAREKETİ) örgütüdür. Başkent Luanda ve çevresindeki geniş bölgede MPLA birlikleri hakimdir. Son günlerde MPLA, geri kalan bölgeler üzerine yürüyor. Ülkenin kuzeyinde toplanmış olan FNLA birlikleri ile güneyinde toplanmış olan UNİTA birlikleri bozguna uğrayıp dağılıyorlar.

Artık Angola halkı kendi iradesine bırakılsa MPLA'nın ülkede tamamen etkili olacağı belli olmuştur. Angola'nın doğal zenginliklerine göz dikmiş olan emperyalist devletlerin telaşları bundandır. Ateşkes ve barış yaygaraları koparmaları bundandır. Angola halkı 500 yıla yakın Portekiz'in sömürgesi olarak ezilirken seslerini çıkarmayan emperyalistler bugün barışçılık taslamaya başlamışlardır.

10 Ocakta **Afrika Birliği Örgütü**'ne üye olan 46 ülke, Etyopya'nın başkenti Adis Ababa'da Angola için bir toplantı yaptılar. Görüşmeler sırasında 22 Afrika ülkesi Angola'nın tek temsilcisi olarak MPLA'nın tanınmasını isterken diğer 22 ülke buna karşı çıktılar. Bu arada ev sahibi Etyopya ve oturum başkanı Uganda tarafsız kaldılar. Sonunda toplantı belli bir karar veremeden dağıldı. Bir gün sonra, Etyopya'da MPLA yı Angola halkının temsilcileri olarak tanıdı.

Bu durumda çok az farkla da olsa Afrika ülkeleri arasında MPLA'yı tanıyanların çoğunlukta oldukları görülüyor. Emperyalizmden kurtulmayı özleyen Afrika ülkeleri MPLA'nın yanında yer alıyor. Buna karşılık, ayakta kalmalarını emperyalistlere borçlu olan Afrika ülkeleri MPLA'ya karşı çıkıyorlar. Bu ülkelerin başında Güney Afrika Birliği gibi ırkçı ve baskıcı olan biri geliyor. Afrika ülkelerini ve bütün az gelişmiş kapitalist ülkeleri sömürmekte olan emperyalist devletler de MPLA'ya karşı çıkıyorlar.

Bu arada Çin, yöneticileri de FNLA örgütünü destekliyorlar. Böylece bu günkü Çin yöneticilerinin hem sosyalist sisteme düşmanlık ettikleri, hem de emperyalist sistemden kurtulmak için yürütülen savaşları baltalamaya çalıştıkları bir kere daha görülüyor.

Sosyalist sistem Angola halkının emperyalizme ve kapitalizme karşı yürüttüğü savaşı destekliyor. Sovyetler Birliği büyük maddi yardımlar yaparak, Küba gönüllü asker göndererek Angola'nın kurtuluş hareketinin yanında yer alıyor.

1975 YILININ SON MEKTUPLARI

SAYIN
İSHAK KAFKASLI VE
İŞÇİ DAVASI YÖNETİCİLERİ

İşçi sınıfına ve onun davasına inandığım için, diğer bazı eylemler dışında, İşçi Davası gazetesini de uzun zamandır okuyarak, işçi kardeşlerimizin gerçek yaşamını izliyordum. Buraya kadar çok güzel.

İşçi sınıfı bilincinin verilmesinde, doğaldır ki kendi görüşünüzü işliyorsunuz. Buna da sözüm yok. Fikrinize hürmetim var.

Oysa, fikirleriniz arasında önemli kopuklukların bulunduğunu anladım. Şöyleki: Siz 37. sayıda dünyayı Kapitalist ve Sosyalist olmak üzere ikiye bölüyor, Sovyetler Birliği'ni de en büyük ve en güçlü Sosyalist olarak tanıtıyorsunuz. Güçlü olduğu doğru.

Saldırı ve yayılma eylemlerine girişen, dünya hegemonyası peşinde koşan, Kapitalist Sistemin en büyük devletiyle üst düzeyde anlaşarak yoksul dünya halklarını sömüren, Sosyal - Emperyalist bir ülkeye «Sosyalist ülke» diyemiyorum ben.

Bu itibarla, inanmadığım fikirlerle donanmamı istemem. Aboneliğimin sona erdirilmesini ve yayın hayatınızda başarılar dilerim.

Salim Yalçın
Öğretmen

İŞÇİ SINIFI ADINA OYNANAN OYUNLAR

Son zamanlarda Türkiye'de bir takım hareketler, işçi sınıfını esas amacından saptırıcı hareketler oluşturulmaya başlandı. Şöyle ki; Türkiye'de mevcut sosyalist partilerin hiç biri işçi sınıfına dayanmıyor. İşçi sınıfının partisi değil, işçi sınıfının dışında birer kuruluşlardır. Daha doğrusu particilik oynayan kuruluşlardır. O bakımdan bu mevcut partilerden işçi sınıfına fayda yok. O halde ne yapmalı konusunu ortaya getiriyorlar ve şöyle bir öneride bulunuyorlar. Demokratik hak ve özgürlüklerin yaygınlaştırılması ve FAŞİZM'le mücadelenin yapılabilmesi için demokratik dernekler yoluyla mücadelenin yapılmasını söylüyorlar. Ve hemen şunu ilave ediyorlar. Lenin çarlığa karşı mücadelesinde derneklerle işbirliği yaparak 1917 EKİM devrimini gerçekleştirmiş. Ve ilave edip şöyle diyorlar. Faşizmin tırmandığı şu dönemde 141-142 ceza kanunları varken bu ülkede gerçek işçi sınıfı partisi kurulamazmış. O yüzden tekellerle, finans kapitalle, emperyalizmle dernekler vasıtasıyla mücadele verilirmiş. Eğer, ilerde işçi sınıfının partisi kurulursa, parti yöneticisi derneğe gelecekmiş, iki ellerini dirseğinin arasına koyup orada bulunan şahıslardan beğendiklerini partiye transfer edecekmiş. Sanırsın spor kulübü parti.

Bu hareketleri yapanlar birer deve kuşu. Başlarını kuma sokup dünyayı görme olanakları yok. Bir karış önlerini göremeyen zavallı. Bir Portekiz'i bir Vietnam'ı, bir Angola'yı, bir Kamboçya'yı görmüyorlar, veya görmemezlikten geliyorlar. Bunların geçrek amaçları başka. İşçi sınıfını gerçek amacından saptırmak, işçileri birtakım dernekler çatısı altında toplayıp arada bir bireysel, küçük burjuva hareketleri yaptırarak ülkede anti demokratik kanunların çıkmasına zemin hazırlamaktır. Bir başka amaçları da ülkede 141-142 ceza kanunlarını ancak CHP kaldırabilir diyerek, işçi sınıfını dünya kapitalistleriyle işbirliği yapan CHP'nin peşine takmaktır. Bu arada, DİSK yöneticileri de işçi sınıfını amacından saptırmak istemektedir. Faşizmle mücadele adı altında büyük şehirlerde mitingler düzenleyip, partinin yapacağı görevi üstlenmiş görünerek, bilerek işçi sınıfına zarar veriyorlar. TÖB-DER ve öğrenci yürüyüşlerini destekleyip, aman bizi de yanınıza alın gibilerden rezilce hareketler yapıyorlar. Sanki bu işin öncüleri öğrenciler ve öğretmenlermiş gibi. Eğer birisinin yanına gelinecekse o da işçi sınıfının ta kendisidir.

Bunları yazarken amacım, mevcut demokratik dernekleri kötülemek değil. Elbette öğretmen, memur ve öğrencilerin, kendi demokratik haklarını korumak için demokratik dernekleri olacaktır. Bu onların en doğal haklarıdır. Ama bir takım kendini bilmezler işçi sınıfını demokratik derneklerin peşine takıp, işçi sınıfına öncülük edecek derlerse, onlar işçi sınıfının hainleridir.

İşçi arkadaşlar, toplumun en öncü kesimi olduğumuz için çok uyanık olmamız gerektiğini ben burada bir defa daha hatırlatmak istiyorum. Bu tür oyunlara gelmeyelim ve bunların önüne her zaman bir kaya gibi dikilelim. İşçi sınıfının gerçek okulu sendikasıdır. Siyasal mücadele verecek partisi olmalıdır. Kendi adıma, tüm işçi kardeşlerime savaşlarında başarılar dilerim.

İZMİT'TEN BİR İŞÇİ

MEHMET KILINÇ'A AÇIK MEKTUP

Bay Mehmet Kılınç

5 Kasım 1975 tarihli İşçi Davası Gazetesi'nde yayınlanan yazını (İşçi Davası'nın Mehmet Kılınç'la ilgili haberi. İ. Davası sayı: 32) okudum. ...Mehmet Kılınç, sana yazacak doğru bir kelime bulamayıp hayli zaman kalem elimde bekledim durdum. Sosyalist bir işçinin bu kadar zamanını boş yere harcadığın için de aşağıda yazacağım gibi hainsin.

Mehmet Kılınç, «CHP solundaki bütün parti başkanları ajandır» demekle gerçek kimliğini ortaya koyuyor ve işçi sınıfı düşmanı sermayenin yanında olduğunu belirtiyorsun.

Bay Mehmet Kılınç, Mark ve Engels'e bazı oportünistler ve burjuva ideologları «modası geçmiş» diyorlar ama senin gibi saygısızca, «soytarıdır» demek cesaretini gösteremiyorlar. Sen bunu demekle işçi sınıfı düşmanı olduğunu perçinledin.

Bay Mehmet Kılınç, sen bir ....sın. İşçi sınıfının sırtına haince yapışmış bir ....sin. Eğer sende zerre kadar .... varsa ihanet ettiğin sınıfın ismini o .... ağzına alma. O .... ağzınla yediğin ekmek, sırtındaki elbise, altındaki araba, çocuklarının elindeki kalem, hepsi, senin ihanet ettiğin tertemiz işçi sınıfının alın teri, göznurudur.

Sendikalizmin batağına batmış, aydın düşmanlarına fırsat vermeyeceğiz. Bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'de de namuslu, işçi sınıfının ideolojisini benimseyen aydınlara işçi sınıfının ihtiyacı vardır. Buna senin gibi işçi düşmanları değil, biz işçiler karar veririz.

Bay Mehmet Kılınç, işçiler partilerini kendileri kurarlar, işçi sınıfının önderleri biz sendikacılardır, diyorsun. Bu sözlerin bugün geçerli olabilir. Ancak şunu da bilesin ki sizin gibi işçi sınıfı düşmanı sendikacıların hayaleti yakın bir gelecekte suya düşecek. Zaten işçi sınıfı içinde gerçek sosyalist işçiler çoğaldıkça işçi sınıfı düşmanlarının rahatı kaçmakta ve sizin gibilerin ....ı da buradan gelmektedir. İşçi sınıfının bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm mücadelesini CHP'nin kuyruğuna takmaya çalışmanız da bu yüzden, dünya işçi sınıfının büyük önderleri Marks ve Engels'in bacağını .... ısırmaya çalışmanızda da bu yüzden. Şunu size ve sizin gibilere hatırlatmak isterim. Dünya ve Türkiye işçi sınıfı, senin .... den Marks'ı, Engels'i ve ajan dediğin sosyalist parti liderlerini koruyacaktır.

İşçi
Reşit SUNA

Not : Mehmet Kılınç'a da gönderilmiştir.

İşçi Davası Notu : Atlanan yerler hakaret teşkil edebileceği için yazılmamıştır.

İşçi Sınıfı öncüleri meselelerine sahip çıkıyor

İŞÇİ DAVASI, sık sık dostlarından mektup almaktadır. Bu mektuplar işçi sınıfının mücadelesinde umut verici mektuplardır. Kimisi, İşçi Davası'na nasıl yardımcı olabileceğini soruyor. Kimisi de işçi sınıfının mücadelesindeki teorik meseleler hakkındaki fikirlerini belirtiyor. İşçi sınıfı adına yapılan yanlışları sergiliyor. İşçi sınıfına ihanet eden sendikacıları eleştiriyor. Ya da sermaye düzenine karşı işçileri birlikte mücadeleye çağırıyor. Kısacası, işçi sınıfının öncüleri, kendi meselelerine sahip çıkıyor, siyasi tavır alıyor.

Reşit Suna adındaki işçi kardeşimiz, Petkim-İş sendikası başkanı ve DİSK Genel başkan vekili Mehmet Kılınç'a yazdığı mektubun bir suretini de bize göndermiş. İşçi arkadaşımız, sosyalizmin büyük ustalarına ve sosyalist aydınlara küfür edenlere ne söylemek gerekiyorsa layıkıyla söylemiş. Aynen katılıyoruz.

İzmit'ten mektup yazan işçi arkadaşımız da çok önemli meselelere değiniyor. İşçi sınıfının partisi olmadığı için gelişen bazı yanlış hareketleri belirtiyor. Derneklerden parti yaratma heveslilerinin, işçi sınıfını küçük burjuvaların peşine takmak istediklerini söylüyor. Bunların işçi sınıfına getireceği baskılara dikkati çekiyor. Faşizme karşı mücadele adı altında yapılanların ciddiyetten uzaklığını anlatıyor. İzmit'li işçi arkadaşımız, işçi sınıfını CHP'nin peşine takma gayretlerine karşı çıkıyor. DİSK'in CHP kuyrukçuluğunu ve demokratik derneklerin peşine takılmasını eleştiriyor. Gerçek öncünün işçi sınıfı olduğunu vurguluyor. İşçileri bu tür oyunlara karşı uyanık olmaya çağırıyor. Gerçek okulun sendika olduğunu, siyasi mücadele için partinin şart olduğunu belirtiyor.

Her iki okuyucumuz da işçi sınıfını ve onun sendikalarını CHP'nin ve derneklerin peşine takmanın yanlışlığını belirtmişler. İşçi sınıfının bağımsızlığı üzerinde önemle durmuşlar. İşçi Davası, başından beri bunu savunmaktadır.

İstanbul'dan mektup yazan İşçi arkadaşımız ise, Matbaa işçisi Menaf Sarıkaya'nın kapitalizmin pisliğine kurban gittiğini anlatıyor. Sosyalist bir işçinin nasıl öldüğünü bütün işçilere duyuruyor. Bu arada devrimci geçinen kuruluşların bu ölüme ilgisizliğinden yakınıyor. Menaf Sarıkaya'nın ölümü hepimizin acısıdır.

Öğretmen Salim Yalçın'ın mektubu ise İşçi Davası'nın düşmanlarının kim olduğuna iyi bir örnek. İşçi sınıfına inançsızlığa da iyi bir örnek. Çünkü işçi sınıfının devletini, Sovyetler Birliği'ni «Sosyal emperyalist» olarak niteliyor. Onu, yoksul ülkeleri sömürmekle suçluyor. Böylece sosyalizmi ve sosyalist ülkeleri inkâr ediyor.

İşçi sınıfı bunları iyi tanımak zorundadır. Bunları arasına sokmamalıdır. Bunlar, ne Amerika ne Rusya diyerek sermaye sınıfının düzenine hizmet edenlerdir.

İŞÇİ MENAF SARIKAYA ÖLDÜ

17.12.1975 tarihine kadar Edebiyat Fakültesi Matbaasında çalışan yiğit bir işçi arkadaşımız vardı. Henüz yirmi yaşına bile gelmemişti. İçinde yaşadığımız ücretli kölelik düzeninin pisliğini, bu düzenin işçi sınıfı tarafından değiştirilmesi gerektiğini bilen ve devrimci mücadelede sonuna kadar yılmamaya and içmiş bir arkadaştı Menaf Sarıkaya. Kalkmışta Ağrı gibi yerlerden gelmişti. Enerjik, bilinçli ve de devrimci, tam bir işçiydi. O, örgütlü mücadelenin gereğini tam olarak kavramış, Genç Sosyalist Devrimciler Birliği Merkez Şube Yönetim Kurulu üyeliğine seçilmişti. Daha başka burada adlarını sıralamamıza gerek olmayan bir sürü ilerici kuruluşlara üye idi.

Ama emeğin, bilinçliliğin ve de işçi sınıfının düşmanı olan sermayenin amansız çarkı alabildiğine gaddarca işliyor, durmadan yeni kurbanlar yiyordu. Şimdiye kadar sayısız kurbanlar veren işçi sınıfı, mücadelesini herşeye rağmen sürdürüyor ve bağımsızlık, demokrasi, sosyalizm bayrağını yükseltiyordu.

İşçi sınıfının verdiği kurbanlar ya iş kazası, ya kader, ya da alınyazısı gibi yutturmacalarla geçiştiriliyor, bilinen burjuva basını bir yana, devrimci(!) örgütler bile bu cinayetlere karşı sessiz kalabiliyorlardı. İşte Menaf arkadaşımız da böyle bir cinayete kurban gitti. Kendisinin topluma bu kadar katkısı bulunduğu halde, bu kadar yaratıcılığına rağmen kapitalist düzen içersinde başını sokacak belli bir evi bile yoktu. Fakültenin yatakhanesinde kalıyordu. Grevden önce. Ancak işyeri greve gidince, Fakültenin dekanı ile Fakülte sekreteri, sanki babalarının eviymiş gibi Menaf'ı yatakhaneden çıkardılar. Bunun üzerine bazı arkadaşlarının yanında kalan arkadaşımız, en sonunda Cerrahpaşa'da bir bodrumda oturan bir arkadaşı ile birlikte kalmaya başladı. Ev oturulacak gibi değildi. Bunun için, binlerce fakir aile fertleri gibi eve yalnızca yatmaya gidiyordu. (Zaten bu düzende, burjuvazi dışında halkımızın güvenle oturabileceği bir evi olamaz.)

Son günlerde evin karşısında bulunan boş arsada bir grayder (yer kazıcı) çalışmaya başlamıştı. İnşaat yapılacaktı ama kaçak. İnşaat için gerekli bir sürü tedbirlerin yanında havagazı şebekesine bile haber verilmemiş, havagazı borusu kapattırılmamıştı. Grayder, kazı sırasında havagazı borusunu patlatmış, bunu gören inşaat müteahhidi, o sokakta oturan yüzlerce kişinin canını hiçe sayarak boruyu tahta parçalarıyla kapatmış, üstünü de toprakla örtmüştü. Böyle yapmıştı, çünkü, havagazı şebekesine haber verse bir miktar masraf ödemek zorunda kalacaktı. Daha fazla kâr etmek için ihalelerde milyonlarla uğraşılır, yapının tamamlanmasına kadar binlerce yolsuzluk yapılırdı. Ama o sokakta oturan yüzlerce insanın gazdan zehirlenmemesi için herhangi bir tedbirin alınması düşünülemezdi. Bu mesele müteahhidi ilgilendirmiyordu.

İşte bu durumda üstünkörü kapatılan borudan sızan gaz, sokaktaki bütün bodrumlara dolmuş, bir sürü insanın zehirlenmesine yol açmıştı. Zehirlenen bunca insan içinde Menaf, diğerlerinden daha fazla süre içerde kaldığı için ölmüş, diğerleri ise tesadüfen başka komşuların araması sonucu ölümden dönmüşlerdir.

Olay burjuva basınında hiç yansımadı. Yalnız bir gazete olayı kısa da olsa verdi. Olaya basit bir vakıa olarak bakıldı. Politik olmadığı söylendi. Bu yüzden de üzerinde durulmadı. Biz şu kanaatteyiz ki, bu olay, Demirel'in «Türkiye'nin en büyük düşmanı beynelmilel komünizmdir» demesi kadar politiktir. Bir olayın politik olması için, mutlaka bir parlâmenterin veya büyük bir iş adamının adının karışması mı, yoksa ille bir silahlı çatışma mı olması gerekir?

Edebiyat Fakültesi Matbaası
işçilerinden
KÂZIM YILDIZ

İŞÇİ DAVASI'NIN DOSTLARI VE DÜŞMANLARI

İşçi Davası'nın dostları gazetelerini okuyorlar.

İşçi Davası dostlarından mektup alıyor. İşçi sınıfının düşüncelerini çevresindeki olayları yazıyor. İşçi sınıfının siyasi mücadelesinde yapılan yanlışları eleştiriyor. İşçi sınıfını bunlara karşı uyanık olmaya çağırıyor. Kısacası, işçi sınıfının öncüleri kendi meselelerine sahip çıkıyor. Kendi mücadelesinde aktif bir şekilde yer almaya başlıyor. Gerçekten de Türkiye İşçi sınıfının bağımsız siyasi mücadelesi yeni yeni başlamaktadır. Bu mücadelenin doğru yolda gelişmesi için çaba harcamak bütün sosyalist'lerin birinci görevidir.

SERMAYE SINIFI NE YAPIYOR?

Sermaye sınıfı, işçi sınıfının ekonomik ve siyasi mücadelesini engellemek için elinden geleni yapıyor. Sermaye partileri sermayedarlara en iyi bir şekilde hizmet edebilmek için yarış ediyorlar. AP ve onunla birlikte olan Milliyetçi Cephe partileri, sosyalist hareketin işçi sınıfı hareketiyle bağ kurmasını engellemek için baskı metodları kulanıyor. İki de bir sıkıyönetim istiyor. CHP ise, bu işi baskıya başvurmadan halledeceğini söylüyor. Sermaye sınıfı ile işçi sınıfını uzlaştıracağını ileri sürüyor. İşçileri CHP'de birleşmeye çağırıyor. Sendika yöneticilerini CHP'de birleşmeye çağırıyor. **CHP'yi desteklememeleri halinde, işçi sınıfının kendi öz örgütünü kuracağını söyleyerek sendikacıları tehdit ediyor.** Hepsi de kapitalist düzeni en iyi şekilde korumak ve güçlendirmek iddiasında. İşçilerin sermaye sınıfı karşısında ayrı bir sınıf olduğunu bilmesini engellemek istiyorlar. İşçi sınıfının sosyalist siyasi bilinç kazanmasını engellemek istiyorlar.

SENDİKACILAR NE YAPIYOR?

Mevcut sendikacıların çoğunluğu, işçi sınıfının meselelerini bir yana bırakmışlardır. Sermaye sınıfı partilerinin kuyruğuna takılmışlardır. En devrimci geçinenler, hatta işçi sınıfı adına sosyalist parti kuranlar bile bir sermaye partisi olan CHP'nin kuyruğuna takılmışlardır. Türk-İş Sendikacılarının kimisi AP'nin peşinde, kimisi CHP'nin peşindedir. DİSK yöneticileri ise CHP'nin peşindedir. Çoğunluğu, sendika ağası durumundadır.

Mevcut sosyalist partiler ise, işçi sınıfı ile bağ kurmayı gerçekleştirememiştir.

İŞÇİ DAVASI

İşçi Davası işte bu şartlar altında çıkmaya başladı. İşçi Davası ticaret için çıkan bir gazete değildir. Bu gazetenin satışından sahibi kazanmıyor. Kâr etmiyor. tam tersine, her sayı belli bir miktar açık veriyor. Bu açığı, onun çıkmasına inanan işçilerin ve aydınların desteği ile kapatıyor. İşçi Davası ticaret için çıkmadığına göre ne için çıkıyor? Siyaset için çıkıyor. Nasıl bir siyaset? İşçi sınıfından yana bir siyaset. İşçi sınıfının bütün dünyada birtek doğru siyaseti vardır. O da sosyalist siyasettir. Demek ki İşçi Davası, Türkiye işçi sınıfının sosyalist siyasetine yararlı olmak için çıkıyor.

İŞÇİ DAVASININ AMACI

İşçi Davası, işçi sınıfına Dünya'yı ve Türkiye'yi anlatıyor. Olayları sosyalist bir gözle açık açık anlatıyor. En doğrusunu anlatıyor. İşçi Davası'nın birinci amacı budur. Türkiye işçi sınıfına bilgi vermek. Dünya'yı Türkiye'yi anlatmak. İşçi sınıfına kendi meselelerini anlatmak. İşçi Davası bunu yaparken, siyasi bilinç vermeye çalışıyor. Olayları kuru kuru anlatmıyor. Çözüm için yol gösteriyor. İşçi sınıfına sosyalist siyasetin ne olduğunu açıklamağa çalışıyor.

Böyle yapmakla amacının ikinci yönü ortaya çıkıyor. Bu şudur; işçi sınıfının partisini sosyalist işçiler ve işçi sınıfından yana olan sosyalist aydınlar kurar. Ama en başta işçiler bu işin içinde olmalıdır. İşte İşçi Davası, işçi sınıfına kendi partisini kurmakta yardımcı oluyor. Ona bu konuda bilgi veriyor. İşçi sınıfının partisini oluşturacak işçi sınıfı öncülerinin yetişmesine hizmet ediyor.

İŞÇİ DAVASI KİMLER İÇİN ÇIKIYOR

İşçi Davası, işçilerin okuması için çıkmaktadır. Bütün yazılar buna göre seçiliyor. Bütün konular buna göre anlatılıyor. İşçi Davası'nın bütün meselesi, işçilerin gazetesi olmaktır. Bugün Türkiye'de işçiler için çıkan ikinci bir gazete yoktur. İşçilerin aradıkları konuları, işçilerin anlayabileceği şekilde yazan ikinci bir gazete yoktur. İşçi Davası, işçilerin zevkle ve anlayarak okudukları bir gazete olmaya çalışmaktadır. Ve bunu başaracaktır.

Fakat bütün bunlar gazeteyi işçilerden başkası okumasın demek değildir. Gazeteyi işçi sınıfından yana olan herkes okumaldır. İşçi sınıfının meselelerini anlamak isteyen herkes okumalıdır. Biz, bütün okuyucuların İşçi Davası'ndan çok şeyler öğreneceklerine inanıyoruz.

İŞÇİ DAVASI NELER YAZDI?

İşçi Davası, bugüne kadar çıkan sayılarda birçok dünya meselelerini ele aldı. Birçok Türkiye meselesini açıkladı. İşçi Davası dedi ki; Dünya değişmektedir. Kapitalist sistem ile sosyalist sistem barış içinde yan yana yaşama politikasına geçmiştir. Bu «detant» politikasıdır. Bu politika son olarak Helsinki toplantısında noktalanmıştır. Demirel bile Detant'tan söz etmektedir. Türkiye sosyalist ülkelerle birçok anlaşmalar yapmaktadır. İşçi Davasa çıkışından itibaren bu meseleye önemle yer vermiştir.

İşçi Davası diğer başka dünya meselelerine de yer verdi. Örneğin sermayenin uluslararası durum aldığını anlattı. Uluslararası Enerji Ajansı'nı anlattı. Bunların önemi ilerde daha çok belli olacaktır.

İşçi Davası, Türkiye meselesinde de önemli noktalar yazdı. Hepsini de doğru olarak yazdı. Bunların doğruluğu hayat içinde belli oldu. Amerikan silah ambargosunun asıl sebebini yazdı. Silah sanayisinin ne olduğunu yazdı. Sermaye sınıfının hangi dolaplar peşinde olduğunu yazdı. Silah sanayisine işçilerden para toplanmasının yanlışlığını yazdı. Kıbrıs meselesinin ne olduğunu doğru bir şekilde koydu. İş kazalarına önem verdi. Bu mesele bütün Türkiye işçi sınıfının meselesi haline geldi.

İŞÇİ DAVASI BAĞIMSIZ BİR GAZETEDİR.

İşçi Davası, işçilerin gazetesidir. Hiçbir partinin yayın organı değildir. Hiçbir sendikanın yayın organı değildir. Kendi başına bağımsız bir gazetedir. Bağımlılığı sosyalizme ve işçi sınıfınadır. İşçi sınıfının partisi olmadığına göre her hangi bir partinin yayın organı olması da mümkün değildir.

İŞÇİ DAVASI'NIN DÜŞMANLARI

İşçi Davası'nın düşmanları, işçi sınıfının düşmanlarıdır. Bunlar kimlerdir? Bütün emperyalist-kapitalist sistem İşçi Davası'nın düşmanıdır. Onun siyasi, ekonomik ve askeri örgütleri İşçi Davası'nın düşmanıdır. Uluslararası sermayenin bütün siyasi temsilcileri İşçi Davası'nın düşmanlarıdır.

Türkiye'deki sermaye sınıfı İşçi Davası'nın düşmanıdır. Onun siyasi temsilcileri, AP, CHP ve diğer sermaye partileri İşçi Davası'nın düşmanıdır. Onların idari kademedeki adamları düşmanıdır.

Bu normaldir. Çünkü İşçi Davası, sermaye sınıfının siyasi iktidarına karşı çıkmaktadır. Onun sömürüsüne karşı çıkmaktadır. İşçilerin bu sömürüye karşı bilgilenmesi ve mücadele etmesi için çalışmaktadır. İşçi sınıfının sosyalist siyasi mücadelesi için çalışmaktadır.

Sarı sendikacılar da İşçi Davası'nın düşmanıdır. Bunlar sermaye düzeninden yana olan sendikacılardır. İşçileri patronlara satarlar. Kendilerine özelmenfaat sağlarlar. İşçi sınıfının bilinçlenmesini, kendi meselelerine sahip çıkmasını istemezler. İşçi Davası'nın işçilerin eline geçmesini istemezler. Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticileri böyledir. Armutçuk Bölge Temsilcisi Yekta Kalafat böyledir.

Türk-İş yöneticileri de böyledir. Bunlar işçi sınıfının öncülerine gözaçtırmamaktadır. Kendilerine karşı çıkılmasını, işçi sınıfına karşı çıkmak gibi göstermeye çalışmaktadırlar. Bunlar, işçi sınıfını sermaye partileri ile pazarlık konusu yapmaktadırlar.

DİSK yöneticilerinin büyük bir kısmı da İşçi Davası'nın düşmanıdır. Üstelik bunlar işçi sınıfından yana olduklarını söylerler. Yaptıkları ise bunun tam tersidir. Sendika yönetimine işçi sınıfı sosyalistlerinin gelmemesi için herşeyi yaparlar. Türkiye'deki sosyalistlere ve sosyalist partilere küfür ederler. Sosyalizmin ustalarına küfür edenleri bile vardır. Petkim İş sendikası başkanı Mehmet Kılınç böyledir. Bu yöneticiler, sorumsuzca işçi sınıfını bir sermaye partisi olan CHP'nin kuyruğuna takmışlardır. İşte bunlar İşçi Davası'nın düşmanıdır. İşçi Davası'nın okunmasını engellemektedir. Çünkü İşçi Davası, onların foyalarını ortaya çıkarmaktadır. Onların işçi sınıfına ihanetini sergilemektedir. Onlara karşı mücadele etmektedir.

İşçi Davası, Türk-İş ve DİSK içindeki işçi sınıfı düşmanı bütün sendikacılara karşıdır. Onların fikirlerine, politikalarına karşıdır. Ve onları her yanlışlarında kıyasıya eleştirecektir.

Fakat İşçi Davası, sendikalardan yanadır. Bütün sendikalarda işçi sınıfı sosyalistlerinin yönetime gelmesinden yanadır. Çünkü sendikalar işçi sınıfının bir parçasıdır.

İşçi Davası'nın düşmanları arasında bazı sözde sosyalistler de vardır. Hatta sosyalist partiler vardır. Bunların arasında İşçi Davası'nı çıkaranlara ajan diyenler vardır. İşçi Davası'na patronların gazetesi diyenler vardır. Böyle söyleyenler, yanlışlarının eleştirilmesine tahammül edemiyenlerdir. Küçük siyasetçilerdir. Siyaseti dedikodu yapmak zanneden akıl fukaralarıdır.

Bunların kafaları şartlanmıştır. Takım tutar gibi siyaset yaparlar. Bunların mantığı şudur: Türk-İş ne yaparsa yanlış, DİSK ne yaparsa doğru. Demirel ne yaparsa yanlış, Ecevit ne yaparsa doğru.

Bu kafa ile sosyalist olunmaz. Sosyalizm herşeyden evvel tutarlılık ister. İşçi Davası, tutarlılıktan yanadır. Bütün yanlışları eleştirmekten yanadır. İşçi Davası'nın düşmanları arasında ne sendikacı ne patronlar olduğu halde patron adına köpeklik edenler de vardır, Bunlar, gazetemize saldırmakta, onun satışını engellemeye çalışmaktadır. Bir de mektuplar sayfasında göreceğiniz öğretmen gibi olanlar vardır. Bunlar, işçi sınıfının iktidarda olduğu Sovyetler Birliği'ne küfür etmeyi sosyalistlik zanneden zavallı küçük anarşistlerdir.

Sözün kısası, işçi sınıfının düşmanları, İşçi Davası gazetesinin de düşmanıdır. Her kim ki İşçi Davası'nın satılmasına, okunmasına engel oluyorsa o patronlara hizmet eden birisidir. Aleyhinde propoganda yapıyorsa işçi sınıfının düşmanıdır.

İşçi Davasıgazetesi bir yıldır çıkmaktadır. Çıktığından beri işçi sınıfının çıkarlarını savunmuştur. İşçi Davası, düşmanlarından yılacak değildir. Doğru bildiği yolda yürüyecektir.

İŞÇİ DAVASI GAZETESİNİN DOSTLARI

İşçi davasının dostları ile İşçi Davası gazetesinin dostlarını birbirinden ayırmak mümkün değildir. Kimdir işçi davasının ve İşça Davası gazetesinin dostları?

Bu dostların en başında sosyalist sistem yer alır. Sosyalist sistem, sosyalist ülkelerden oluşur. Sovyetler Birliği, Bulgaristan, Romanya, Macaristan, Polonya, Çekoslavakya, Küba gibi ülkeler sosyalist ülkelerdir. Bu ülkelerin işçi sınıfı, işçi davasının yakın dostlarıdır. Bu ülkelerin halkı işçi davasının yakın dostlarıdır.

Kapitalist ülkelerdeki işçi sınıfı da İşçi Davası'nın dostlarıdır. Bu ülkelerdeki işçi sınıfının, sosyalist siyasi sınıf mücadelesini ve sosyalist ekonomik sınıf mücadelesini yürütenler hem Türkiye işçi sınıfının hem de İşçi Davası gazetesinin dostlarıdırlar.

Türkiye'de de İşçi Davası'nın yukarıdaki söylediklerimizi esas alan dostları vardır.

İşçi Davası'nın dostları en başta işçilerdir. Türkiye işçi sınıfıdır. İşçi sınıfı içinde sosyalist siyasi ve ekonomik mücadele yürütenlerdir. İşçi Davası'nın okuyucularıdır. İşçi Davası'ndaki fikirleri bulundukları yerlerde savunanlardır.

İşçi sınıfının mücadelesine sosyalist düşünceyi taşımayı görev bilmiş aydınlar da İşçi Davası'nın dostlarıdır. İşçi Davası gazetesine sahip çıkan, ona maddi destek olan herkes İşçi Davası'nın dostlarıdır. Ona yazı yazan, haber gönderen, onun daha fazla okunmasını, daha çok yerde satılmasını sağlayan herkes İşçi Davası'nın dostlarıdır. İşçi Davası'nın bütün dostları, gazetenin yaygınlaştırılması için gayret göstermelidir. İşçi Davası gazetesinin yakın dostu olan bir okuyucu:

«Gazetenizin 32 ci sayısından bu yana her sayıdan 25 adet istemekteydim. Geniş tabana inebilen, meseleyi herkesin anlayacağı dille anlatan bir gazete için bu sayıyı arttırmak gerekir. Ben bu zihniyetle hareket edip gazete adedinin bundan böyle 50 olmasını isterken...» diye yazmaktadır.

İşte İşçi Davası'nın dostları böyle olmalıdır. Çok açıktır ki bu okuyucu yalnızca okuyup beğenen işçilerden ve aydınlardan farklı bir durumdadır. İşçi davasına ve İşçi Davası gazetesine daha yakındır.

İşçi Davası gazetesi, bütün okuyucularını yakın dostları arasına katmayı görev bilmektedir.

MADENCİNİN HAYATI

8 çocuklu bir işçi ailesi iki odalı evde barınıyor

8 Çocukla 2 odalı evde oturan Kâzım usta. (Foto: İşçi Davası)

İşçilerin bir çok derdi var. Hasta olur, doktor yüzü göremez. Yeterli gıda alamaz. Çocuklarını doğru - dürüst okutamaz. Çalışmaktan dinlenmeye fırsat bulamaz. Konut ihtiyacı karşılanmaz.

Maden işçileri de diğer işçiler gibi bu dertlerle karşı karşıya. İşçiler kalabalık nüfuslarla daracık evlerde barınıyorlar. Çoğu kirada oturuyor. Geliri az. Oturdukları evler gecekondu. Kendileri ev yapmaya kalksa altından kalkamıyor. Borcunu yıllarca ödeyemiyor.

İŞÇİ DAVASI, uzun yıllar Ereğli Kömürleri İşletmesi (EKİ) maden ocaklarında çalışmış bir maden işçisi olan Kâzım usta ile görüştü. Kâzım usta konut derdini anlattı. Diğer maden işçileri de Kâzım ustayı başlarını sallayarak doğruladı. EKİ Karadon Bölgesi Kilimli Bölümünde ocak içinde tamir - tarama işinde çalışan Kâzım usta arkadaşımıza şunları söyledi :

Ben 1947 senesinde EKİ'ye işbaşı yaptım. Önce kazmacı ustası idim. Biz kesene ekibi olarak çalışıyorduk. Çok yıprandık. 1967 senesinde Amelebirliğine giderek hastalığım dolayısıyle muayene oldum. O zaman doktor bana, «oğlum, sen bu hastalığı nerde kaptın» dedi. Bey, dedim ben de. Biz uzun zamandır başyukarıda çalışıyoruz. Ne zaman kaptığımı bilmiyorum. Ama hastalık bu işyerinde çalışırken oldu. Dedim. Muayene olduk. Bir kaç kere filmimizi çektiler. Sonunda malûliyet vermediler. Ocak içinde tozsuz yerlerde çalışmamız münasip görüldü. Şimdiyse halen tamir tarama işinde çalışıyorum. Ocak içinde.

SEKİZ ÇOCUKLA İKİ ODALI EV

Ben Kilimli'de oturuyorum. Kendi evim var. 1960 senesinde yaptım. Gecekondu. Bana o zamanki parayla 15 bin liraya maloldu. O zaman çoluk çocuk yoktu, yaptırdık. Şimdi yaptırmanın imkânı mı var? Şimdi 8 çocuk var.

Çocuklardan üç tanesi okula gidiyor. Haliyle çocuklar her sabah 5-10 harçlık istiyor. Vermesen olmaz. Yevmiyemiz 101 lira. Yani, senin anlayacağın durum kötü. Ev yetmiyor. Çocuklar büyüyor. Tekaüt olursam. Ölmezsem, evin üstüne kat çıkmaya niyetim var. Tekaüt parasıyle. Ev iki oda, bir mutfak. Elektriği suyu içinde. Önünde küçük bir bahçe var. Çoluk çocuk oynuyor. Birşey ekmiyoruz. Evin doğru bir yolu yok. Hatta bir keresinde biz Belediye Reisine çıktık. Bizim tarafa yol yok dedik. Yapamayız dediler. Bizim evin bulunduğu yerin üst kısmı kayma bölgesiymiş. İleride boşaltılması düşünülüyormuş. Onun için yapamayız dediler.

Kâzım usta, evi yaparken kimseden yardım, kredi almamış. Evden borcu olmamış ama başka taraftan 10 bin lira borca girmiş. Halâ da borcu devam ediyor.

Kâzım ustanın yanı sıra Kilimli maden ocağında çalışan diğer işçiler de konut durumundan yakındılar. Çoğu kirada oturuyor. Kilimli Zonguldak'a uzak olduğu için ev kiraları Zonguldak'a nisbeten ucuz. İki oda bir mutfak 250 lira kira parası ediyormuş. Zonguldak'ta aynı evler iki misli paraya kiraya veriliyor. Bir maden işçisi de şunları söylüyor :

Ben ocak dışında çalışıyorum. Ayda 7-8 yüz lira para kesiliyor. 250 de kira veriyorum. Nasıl geçineceğiz? Zaten her birimizin en az 5-6 çocuğu var. Maaş yetmiyor. Ev dar. Geçim zor. Dinlenmek yok. Çalış babam, çalış...

Maden işçileri borç-harç yaptırdıkları gecekondularda oturuyor. (Foto: İşçi Davası)

Kanat Plastik Fabrikasında Lokavt

Kanat Plâstik işçileri toplu halde İŞÇİ DAVASI objektifine poz veriyor. (Foto: İşçi Davası)

İŞVEREN 90 İŞÇİYİ KAPI DIŞARI ATTI

İŞÇİLER, «İŞVEREN BİZİ ATIP YERİMİZE DÜŞÜK ÜCRETLE YENİDEN İŞÇİ ALMAK İSTİYOR» DEDİ

İstanbul (İ. Davası) - İstanbul Bomonti'de kurulu Kanat Plâstik Fabrikasındaki lokavt iki aydan fazla bir zamandır sürüyor. Fabrikanın sahibi Hayrettin Yelkikanat. Fabrikada sünger, mıknatıs, strapol ve buzdolabı, televizyon altlarına koymak için ambalaj malzemesi yapılıyor. İmal edilen malların hammaddesi Avrupa'daki Bayer firmasından geliyor. Yapılan mallar Türkiye'de satılıyor. Bu malların satımında Kanat Plâstik'e önemli bir rakip yok.

Fabrikada 130 işçi çalışıyor. İşyerinde daha önce Milliyetçi İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (MİSK) bağlı Plâstik-İş Sendikası yetkiliydi. Ancak işçiler, daha sonra Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu'na (DİSK) bağlı Lâstik-İş Sendikasına geçmişler.

Bu arada fabrikanın sahibi Kartal (İstanbul)'a yeni bir fabrika yaptırmaya başlamış. Bomonti'deki fabrikayı kapatmaya hazırlanıyormuş. İşçilerin DİSK'e geçmesine öncülük edenlerden başlayarak işçileri de 9 ar kişilik gruplar halinde işten atmaya hazırlanmış. İlk 9 kişilik grup atıldıktan sonra işçiler işvereni ikaz etmişler. İşveren ikaza aldırmayarak yeriden işçi çıkarımına devam etmiş. Bunun üzerine işçiler, atılan arkadaşlarının geri alınması için işi yavaşlatmaya başlamışlar. Bu durum 7 Kasım 1975'te başlamış. Bir hafta kadar sürmüş. İşveren, 16 Kasım tarihinde işyerinin kapısına kilit vurmuş. İşçiler sabah geldiklerinde kapıda «Kiralık fabrika» levhasını bulmuşlar. O tarihten bu yana işçiler, yeniden işe alınmaları için fabrikanın kapısında hergün nöbet tutuyorlar.

İŞÇİ DAVASI, Kanat Plâstik Fabrikasına giderek işten atılan işçilerle görüştü. Aşağıda Kanat Plâstik işçileriyle yaptığımız röportajı yayınlıyoruz.

— Burası kaç senelik fabrika? Daha önce grev ya da direniş oldu mu?

— Onbeş senelik fabrika burası. Daha önce böyle şeyler olmadı.

— 15 senelik işçi var mı içinizde?

— Var. Fakat burada fazla eski işçi yoktur. Çünkü bir işçinin maaşı bin lirayı geçti mi, adamın gözüne batar. Ya altı, ya da yedi kişi var eski işçi.

— Buradaki işçilerin yaş ortalaması kaç?

— Azamisi 45 yaşında.

— İşveren kaç işçiyi işten attı? İçerde çalışan işçi var mı?

— 90 kişi işten atıldık. İçerde 13 kişi çalışıyor. Onlar, daha önce atılan arkadaşlarımız için yaptığımız iş yavaşlatma direnişine katılmayanlar.

— Diğer işyerlerinden, grevde olan işyerlerinden sizi ziyarete gelen var mı?

— Hiç gelmediler.

— Dayanışma yok mu?

— Şöyle var. Arkadaşlar geliyorlar. Bizim durumumuzu öğreniyorlar. İşveren sizi neden attı diyorlar, böyle destek oluyorlar.

— Fabrikadaki çalışma şartları nasıl, sağlığa uygun mu?

— Sağlığa zararlı. Sünger imâl edilirken buhar çıkıyor. Sıcaklık derecesi çok fazladır. Çıkan buhar zehirlidir. Gaz çıkıyor. Aspiratörler var ama gaz yine içerde kalıyor. Bu gaz, bizim ciğerlerimize gidiyor.

— Bu durum hastalıklara yol açmıyor mu?

— Astım, bronşit, nefes darlığı hastalıkları oluyor. Çoğumuzda var. İşe sağlam giren bir arkadaş, yüzde 90 bu hastalığı kapar.

— Bu arazlar ne kadar zamanda kendini gösteriyor?

— İki senede meydana çıkıyor.

— İş kazası da oluyor mu?

— Oluyor tabii.

— İşveren bunlara karşı tedbir almıyor mu?

— Kuvvetli bir sendikamız yoktu şimdiye kadar. Bir nevi krallık gibi yönetmiş, çalıştırmış bizi. Kimse buna engel olmamış.

— Ücret durumu nasıl. En yüksek ücret kaç lira?

— Bizde en eski işçi 15 senelik. 1800 lira para alır. Bütün sosyal haklar dahil.

— Siz ücret talebinde bulunmadınız mı?

— Ücret talebini bırak, hak ettiğimiz ikramiyeleri bile vermedi patron.

— İstanbul'da diğer işyerlerinde grevler oluyor. Bunlarla ilgileniyor musunuz?

— Yok. İlgilenmiyoruz.

— Sizce ücret zamları kalıcı bir çözüm oluyor mu?

— Biz ücret üzerinde durmuyoruz.

— Siz de ilerde greve gidebilirsiniz?

— Hayır. Bizde böyle bir durum olmaz. Biz bu 9 işçinin işten atılmasına mani olmasak da patron Lastik-İş'in buraya girmemesi için hepimizi işten atacak. Gayesi üyelerini burdan temizleyip yeni işçiler almak. Kendi isteğine göre sendika kurdurmak.

— Diğer işçilerin ekonomik mücadelesi var. Bunlar için ne diyorsunuz?

— Bir işçinin karnı doymazsa haliyle zam istemek zorunda. Çocuğa bile ağlamayınca meme vermezler. Adam burda 15 senedir çalışıyor. 1500 lira alıyor. 1500 lirayla geçinebilir mi? Diyecek ki, zam ver». Vermediği taktirde kendine göre bir sendika seçecek. Ne yapacak, hakkını arayacak.

— Yemek durumu nasıl. Size işveren yemek veriyor mu?

— Yemek vermez. 8 lira yemek parası verir. Onun da 4 lirasını keser.

— Nerede yemek yiyorsunuz?

— Yakınlarda lokanta yok. Kuru ekmek, zeytin yiyoruz. Buna benzer şeyler. Günde 15 lira harcıyoruz yemek için.

— Fabrikadaki üretimde insan gücü mü, makina mı daha fazla kullanılıyor?

— İnsan gücü.

— Grev süresince okuyabiliyor musunuz?

— Gazete okuyoruz. Kendimize göre kitap, şiir destan okuyoruz.

— Hangi gazeteler okunuyor?

— Günlük, siyasi gazeteler. Hürriyet filan.

— Bir gazete size göre nasıl olmalıdır?

— Bizim lehimize olan bir gazete olmalı. Bizim durumlarımızı aydınlatabilmeli. Meselâ bazı gazeteciler buraya geliyor. Bizim durumumuzu bildiği halde işverenin lehine yazıyor. İşçinin aleyhine yazıyor.

— Zonguldak hakkında bir bilginiz var mı? Oradaki işçiler hakkında birşey biliyor musunuz?

— Onlar hakkında haberler duyuyoruz. Kazaları duyuyoruz. Acıyoruz ama elimizden birşey gelmiyor.

— Sizce siyasi partiler içinde işçilerin haklarını koruyan parti var mı?

— Hiç bir parti bize yardımcı olmamakta.

İstanbul Nazım Plan Bürosunda Grev

İMAR İSKÂN BAKANLIĞI YABANCI UZMANLARA 135 BİN LİRA AYLIK VERİRKEN İŞÇİLERE 35 LİRA ÜCRET ZAMMINI ÇOK GÖRÜYOR

İstanbul (İ. Davası) - İstanbul Nâzım Plân Bürosundaki grev iki aya yakın zamandır sürüyor işyerinde kadrolu 47 işçi var. İşyerinde yetkili sendika DİSK'e bağlı Sosyal-İş Sendikası. Sendika Bakanlığa toplu sözleşme çağrısı yaptı. Ancak Bakanlık görüşmelere gelmedi. Bunun üzerine grev kararı alındı ve uygulandı. Grev başlayalı 50 günden fazla zaman oldu.

İşyerinde sendikalı işçilerden başka teknik elemanlar yabancı uzmanlar ve sözleşmeli çalışarlar var. En kötü şartlarda çalışanlar da sözleşmeli çalışanlar. Bunlar «Anketçi» durumunda. Hava şartları ne kadar kötü olursa olsun sokaklarda ağaç, park, araba gibi şeyleri sayıyorlar. Ayda 800 lira ücret alıyorlar. 15 gün çalışmak üzere işe alınıyorlar. Ancak mukavele müddeti bitince yeniden 15 günlük mukavele imzalıyorlar. Böylece sürekli olarak çalışıyorlar. Fakat devamlı işten atılma tehdidi altındalar. Sendikal hakları yok, Ücretleri yükseltilmiyor.

Sendikalı işçilerin grevi başladığı sırada anketçilerin de sözleşmeleri yenilenmesi gerekiyordu. Ancak işveren greve katıldıkları gerekçesiyle sözleşmeleri yenilemedi.

İstanbul Nâzım Plân Bürosunda çalışan işçilerin net maaşı 1300 lira. Teknik elemanların da en fazla 4 bin lira. Oysa aynı işyerinde çalışan yabancı uzmanlar ayda net 136 bin lira ücret alıyor.

Sosyal-İş Sendikası, işverenden işçiler adına şu hakları istiyor : 35 lira ücret zammı. Asgari yevmiyenin 60 lira olması. Anketçilerin de sendikal haklarının tanınması. Greve katıldıkları gerekçesiyle işten çıkarılan işçilerin işe alınması. Disiplin kuruluna işçilerin de katılması. İş güvenliği.

Ancak Bakanlık hâlâ toplu sözleşme için temsilci göndermemekte direniyor. Bu yüzden işçiler grevi sürdürüyor.

NÂZIM PLÂN NE DEMEKTİR?

«Nâzım» kelimesi «düzenleme» anlamına gelir. Sanayileşme ve şehirleşme, şehirlerdeki arazinin kullanılış yönünden plânlanmasını gerektirir. Bütün dünya ülkelerinde, bugün şehirleşme belirli bir plân dahilinde olmaktadır. Bu plânlarla şehirlerde yaşayan ve yaşayacak olan insanların çalışma, barınma, ulaşım ve dinlenme ihtiyaçlarının karşılanması için arazinin nasıl kullanılması gerektiği tayin edilir.

Kapitalist ülkelerde bütün üretim araçları gibi arazi de özel şahısların elindedir. Arazi ve konut da birer kâr aracıdır. Bu nedenle imar plânları da kâr amacıyle yapılır. Oysa sosyalist ülkelerde arazi kamunun malıdır. Her türlü üretim aracı gibi arazi de kamunun ihtiyaçları için kullanılır.

İstanbul Nâzım Plân Bürosu 1968 yılında kurulmuştur. İmar ve İskân Bakanlığına bağlıdır. Bu kuruluşa işlerini görecek parayı Dünya Bankası vermektedir. Dünya Bankası uluslararası sermayenin para ve kredi işlerine bakmaktadır. Plânlama da bu Bankanın ve uluslararası sermayenin istediği yönde olmaktadır. Bunun için yabancı uzmanlar çalıştırılmaktadır. Kararlarda bu uzmanların önerileri dikkate alınmaktadır.

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Dizgi : BAŞARAN MATBAASI Baskı : UFUK MATBAASI